

Wijzigingsblad - ONTWERP

Bij versie 3.0 van BRL SIKB 11000

Vastgesteld door:	CCvD Bodembeheer
Van toepassing op:	BRL SIKB 11000, Ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergronds deel van bodemenergiesystemen, versie 3.0, d.d. 20 juni 2019, inclusief het daarbij horende protocol 1/c03, 12 december 2019 – voor openbare reactieronde
Versie wijzigingsblad:	1/c03, 12 december 2019 – voor openbare reactieronde

Wijziging nummer: 1						
Datum vaststelling: 12 december 2019 <i>(betreft concept: verzoek mandaat voor doorvoeren)</i> Datum in werking treden: Datum opname Regeling Bodemkwaliteit (verwacht 1 januari 2021)						
Van toepassing op <ul style="list-style-type: none"> - BRL SIKB 11000, par. 1.2.4, 1.3.1 en 1.5.2 - Protocol 11001, par. 4.2, 4.6, 6.2, 6.4, 8.2, 10.2, 10.4 en de bijlagen 1 en 2 						
Achtergrond wijziging: <p>De introductie van de Omgevingswet leidt ook tot wijzigingen in het wettelijk kader waarin BRL SIKB 11000 en protocol 11001 zijn ingebed. Zo gaat de Wet bodembescherming op in de Omgevingswet.</p> <p>Deze wijziging zorgt ervoor dat dit certificatieschema aansluit op de nieuwe structuur van de wetgeving. Op sommige plaatsen worden bestaande verwijzingen naar regelgeving verduidelijkt. Voor de geel gemarkeerde passages kon nog niet precies worden vastgesteld hoe deze moeten worden geformuleerd.</p>						
Wijziging van de tekstpassage, waarbij de onderscheiden teksten als volgt worden gewijzigd (aanvullingen onderstreept, verwijderde tekst doorgehaald): <p>BRL SIKB 11000</p> <p>Par. 1.2.4, Wettelijk kader voor dit certificatieschema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als normdocument voor 'ontwerpen, installeren, beheer en onderhouden van het ondergrondse deel van bodemenergiesystemen' is BRL SIKB 11000 met bijbehorend Protocol 11001 (Rbk, artikel 2.7 en bijlage C categorie 21) aangewezen. <i>Opmerking: Als normdocument voor 'ontwerpen, installeren en beheer van het bovengrondse deel van bodemenergiesystemen' is aangewezen BRL 6000 Deel 21/00, met daarbij de ISSO-publicaties 39, 44, 47, 69, 72, 73, 76 en 80 (Rbk, artikel 2.7 en bijlage C categorie 22).</i> <p>Par. 1.3.1, Protocol</p> <table> <thead> <tr> <th>Protocol</th> <th>Titel</th> <th>Versie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>11001</td> <td>Ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergronds deel van bodemenergiesystemen.</td> <td>3.0, <u>met v1/c03 Wb</u></td> </tr> </tbody> </table> <p>Par. 1.5.2, Definities in de wetgeving met betrekking tot bodemenergiesystemen</p> <p>De volgende definities zijn overgenomen uit het <u>Activiteitenbesluit Besluit activiteiten leefomgeving</u>, het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi) en het <u>Waterbesluit</u>.</p>	Protocol	Titel	Versie	11001	Ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergronds deel van bodemenergiesystemen.	3.0, <u>met v1/c03 Wb</u>
Protocol	Titel	Versie				
11001	Ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud ondergronds deel van bodemenergiesystemen.	3.0, <u>met v1/c03 Wb</u>				

Gesloten bodemenergiesysteem Installatie waarmee, ~~zonder grondwater te onttrekken en na gebruik in de bodem terug te brengen,~~ gebruik wordt gemaakt van de bodem voor de levering van warmte of koude ten behoeve van de verwarming of koeling van ruimten in bouwwerken ~~door middel van met~~ een gesloten circuit van leidingen, ~~met inbegrip van een bijbehorende warmtepomp, circulatiepomp en regeneratievoorziening, voor zover aanwezig.~~
Toelichting (uit het Besluit activiteiten leefomgeving): Er wordt geen grondwater verpompt en de vloeistof komt niet in contact met het grondwater. De circulatievloeistof die door de leidingen wordt gepompt, kan bestaan uit zuiver water of water met een antivriesmiddel. De circulatievloeistof neemt de temperatuur van de omliggende bodem over. De koelte, respectievelijk warmte, wordt met warmtewisselaars en een warmtepomp direct benut voor koeling of verwarming van ruimten in bouwwerken.
Toelichting (eigen toelichting): Een gesloten bodemenergiesysteem is met inbegrip van een bijbehorende warmtepomp, circulatiepomp en regeneratievoorziening, voor zover aanwezig.

Open bodemenergiesysteem Installatie waarmee ~~van de bodem~~ gebruik wordt gemaakt ~~van de bodem~~ voor de levering van warmte of koude ten behoeve van de verwarming of koeling van ruimten in bouwwerken ~~door~~ waarbij grondwater ~~te onttrekken~~ wordt onttrokken en na gebruik in de bodem ~~terug te brengen~~ gebracht.
Toelichting (eigen toelichting): Een open bodemenergiesysteem is met inbegrip van bijbehorende bronpompen en warmtewisselaar en, voor zover aanwezig, warmtepomp en regeneratievoorziening.

**Protocol 11001
 Open bodemenergiesystemen
 Par. 4.2, Vooronderzoek en toetsing haalbaarheid**

**Eis 1a.2
 Zorg voor inzicht in wettelijke eisen en beleid voor het bodemenergiesysteem.**

Toetsingskader:

[...]

Toelichting wettelijke eisen en beleid

De wettelijke eisen voor het installeren en in werking hebben van een open bodemenergiesysteem zijn specifiek beschreven in het Waterbesluit.

Daarnaast geldt het algemeen wettelijk kader; voor open bodemenergiesystemen is onder andere de volgende wet- en regelgeving van belang:

- Omgevingswet Waterwet, Waterbesluit, Waterregeling;
- **Besluit activiteiten leefomgeving, Wet Milieubeheer, Activiteitenbesluit, Besluit lozen buiten inrichtingen**
- Besluit omgevingsrecht;
- ~~Wet bodembescherming,~~ Besluit bodemkwaliteit;
- provinciale verordeningen, Keur van de waterbeheerder en de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente.

In specifieke gevallen zijn ook eisen in sectorale wetgeving van belang (**Spoorwegwet, Waterstaatswet, Flora- en Faunawet,** etc.). Deze wetgeving wordt bij het ontwerp betrokken, als op basis van de ligging van de locatie redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze wetgeving van toepassing is.

Par. 4.6, Vergunningaanvraag en afronding ontwerp

Eis 1a.9

Vraag de vergunning in het kader van de Omgevingswet Waterwet aan en zorg voor (de voorbereiding van) eventuele andere vergunningaanvragen en meldingen.

Toetsingskader:

- De vergunningaanvraag in het kader van de Omgevingswet Waterwet is opgesteld en ingediend. De verkregen vergunning is verstrekt aan de bovengronds ontwerper, de opdrachtgever en de vergunninghouder. De aanvraag en de beschikking maken onderdeel uit van het Ontwerpdocument. Dat geldt ook voor overige vergunningen en meldingen.
- Als het spoelwater geloosd wordt op oppervlaktewater, wordt de toestemming voor lozing meegenomen in de vergunningaanvraag Omgevingswet Waterwet.
- Bij het vooronderzoek is een overzicht opgesteld van benodigde vergunningen en meldingen, inclusief proceduretermijnen en toewijzing van verantwoordelijkheden. Sommige vergunningen of meldingen (anders dan de vergunning in het kader van de Omgevingswet Waterwet) kunnen pas in een later stadium worden aangevraagd. De ontwerper is aantoonbaar nagegaan, dat voor het verkrijgen van de overige benodigde vergunningen of meldingen in principe geen belemmering bestaan.
Opmerking: Indien de ondergronds ontwerper niet zelf verantwoordelijk is voor het aanvragen van een vergunning of melding, dan moet de ondergronds ontwerper zich wel op de hoogte stellen van de mogelijkheden voor toestemming.
- Tijdens het ontwerpproces is ten minste eenmaal vooroverleg gevoerd met het bevoegd gezag (vastgelegd als telefoonnotitie, e-mail of in een besprekingsverslag). Het vooroverleg vindt plaats tijdens het vooronderzoek of later in het ontwerptraject (overeenkomstig eis 1a.2).

Par. 6.2, Uitvoering

Eis 3a.7 Installeer een goed functionerend, energiezuinig hydraulisch circuit

Toetsingskader:

[...]

• Revisiepakket

In het Revisiepakket zijn opgenomen:

- het principeschema van het systeem;
- de locatietekening met kabels, leidingen (WIBON, Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken), eventuele terreinafsluiters, ontluichters en kabelmoffen;
- werktekeningen;
- keurings- en ijkrapporten van bemetering;
- afpersrapportage of rapportage van druktesten;
- technische documentatie en inbouwvoorschriften van componenten.

Par. 6.4, Oplevering en start beheer en onderhoud

Eis 3a.11

Zorg bij de oplevering voor overdracht van het Revisiepakket, inclusief het Beheer- en onderhoudsplan en het overzicht van vergunningen en meldingen.

Toetsingskader:

[...]

• Overzicht vergunningen en meldingen

[...].

Bij een installatie op gemeentegrond is er een uitleg of verwijzing naar acties of verplichtingen die voortkomen uit de WIBON (Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken) die de eigenaar van het systeem moet (laten) verzorgen.

Gesloten bodemenergiesystemen

Par. 8.2, Vooronderzoek en toetsing haalbaarheid

Eis 1b.2

Zorg voor inzicht in wettelijke eisen en beleid voor het bodemenergiesysteem.

Toetsingskader:

[...]

Toelichting wettelijke eisen en beleid

De wettelijke eisen voor het installeren en in werking hebben van een gesloten bodemenergiesysteem zijn specifiek beschreven in het Activiteitenbesluit en het Besluit lozen buiten inrichtingen.

Daarnaast geldt het algemeen wettelijk kader; voor gesloten bodemenergiesystemen is onder andere de volgende wet- en regelgeving van belang:

- Omgevingswet, Besluit activiteiten leefomgeving, ~~Wet Milieubeheer, Activiteitenbesluit, Besluit lozen buiten inrichtingen~~;
- Besluit omgevingsrecht;
- ~~Wet bodembescherming~~, Besluit bodemkwaliteit;
- Waterwet, Waterbesluit, Waterregeling;
- provinciale verordeningen, Keur van de waterbeheerder en de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente.

In specifieke gevallen zijn ook eisen in sectorale wetgeving van belang (Spoorwegwet, Waterstaatswet, Flora- en Faunawet, etc.). Deze wetgeving wordt bij het ontwerp betrokken, als op basis van de ligging van de locatie redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze wetgeving van toepassing is.

Par. 10.2, Uitvoering

Eis 3b.6 Installeer een goed functionerend, energiezuinig hydraulisch circuit.

Toetsingskader:

[...]

• Revisiepakket

Aan het Revisiepakket is toegevoegd:

- het principeschema van het systeem;
- de locatietekening met kabels, leidingen (WIBON, Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken), eventuele terreinafsluiters, ontluichters en kabelmoffen;
- de revisietekening van de terreinleidingen;
- keurings- en ijkrapporten bemetering;
- afpersrapportage of rapportage van druktesten;
- technische documentatie en inbouwvoorschriften van componenten.

Par. 10.4, Oplevering en start beheer en onderhoud

Eis 3b.9

Zorg bij de oplevering voor overdracht van het Revisiepakket, inclusief het Beheer- en onderhoudsplan en het overzicht van vergunningen en meldingen.

Toetsingskader:

[...]

• Overzicht vergunningen en meldingen

[...].

Bij een installatie op gemeentegrond is er een uitleg of verwijzing naar acties of verplichtingen voortkomend uit de WIBON (Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten en Netwerken) die de eigenaar van het systeem moet (laten) verzorgen.

Bijlagen

Bijlage 1, Communicatietabellen open bodemenergiesystemen

Tabel 1a-T3 Resultaten geohydrologisch vooronderzoek open bodemenergiesysteem

Beoordeling ondergrondse haalbaarheid, aan te leveren door de ontwerper van het Ondergrondse Deel.

Opmerking: Bij meerdere opties voor het bronontwerp kunnen aparte beoordelingskolommen worden toegevoegd.

Onderwerp	Beoordeling
[...]	
Past het bodemenergiesysteem binnen de wettelijke eisen en beleid?	
Specifieke aandachtspunten en risico's:	
[...]	
Vergunningsplichting in het kader van de <u>Omgevingswet</u> Waterwet ? Ja/nee	
Melding <u>Omgevingswet</u> Waterwet nodig? Ja/nee	
<u>Lozingsvergunning</u> nodig? Ja/nee en wie is bevoegd gezag?	
[...]	

Tabel 4a-T7 Afstemming van taken en verantwoordelijkheden beheer en onderhoud

Vastleggen bij de start van de beheerfase, in onderling overleg project specifiek vast te stellen.

Nr.	Taken en verantwoordelijkheden	Wie is verantwoordelijk?*	Toelichting
1	Certificaathouder beheren van het BES*		
2	Vergunningshouder <u>Omgevingswet</u> Waterwet (open BES) / Meldingsplichtige <u>Besluit omgevingsrecht</u> (gesloten BES)		
[...]	[...]		

Bijlage 2, Communicatietabellen gesloten systemen

Tabel 1b-T3 Resultaten geohydrologisch vooronderzoek gesloten bodemenergiesysteem

Beoordeling ondergrondse haalbaarheid, aan te leveren door de ontwerper van het ondergrondse deel.

Onderwerp	Beoordeling
[...]	
Past het bodemenergiesysteem binnen de wettelijke eisen en beleid?	
Specifieke aandachtspunten en risico's:	
[...]	
Vergunningsplichtig in het kader van de <u>Omgevingswet</u> Wet milieubeheer ? Ja/nee	
Melding nodig in het kader van de <u>Omgevingswet</u> Wet milieubeheer ? Ja/nee	
[...]	

Tabel 4b-T7 Afstemming van taken en verantwoordelijkheden beheer en onderhoud

Vastleggen bij de start van de beheerfase, in onderling overleg project specifiek vast te stellen.

Nr.	Taken en verantwoordelijkheden	Wie is verantwoordelijk?*	Toelichting
1	Certificaathouder beheren van het BES*		
2	Vergunningshouder <u>Omgevingswet</u> Waterwet (open BES) / Meldingsplichtige <u>Besluit omgevingsrecht</u> (gesloten BES)		
[...]	[...]		

Wijziging nummer: 2
Datum vaststelling: 12 december 2019 Datum in werking treden: Datum opname Regeling Bodemkwaliteit (verwacht 1 januari 2021)
Van toepassing op - Protocol 11001, par. 4.2, Eis 1a.2
Achtergrond wijziging: Corrigeren taalfout.
Wijziging van de tekstpassage, waarbij de onderscheiden teksten als volgt worden gewijzigd (aanvullingen onderstreept, verwijderde tekst doorgehaald): Protocol 11001, par. 4.2, Vooronderzoek en toetsing haalbaarheid Eis 1a.2, Toetsingskader <ul style="list-style-type: none"> • [...] • Tijdens het ontwerpproces is voert het bedrijf ten minste eenmaal vooroverleg met het bevoegd gezag (vastgelegd als telefoonnotitie, e-mail of in een besprekingsverslag). Het vooroverleg vindt plaats tijdens het vooronderzoek of later in het ontwerptraject.

Wijziging nummer: 3
Datum vaststelling: 12 december 2019 Datum in werking treden: Datum opname Regeling Bodemkwaliteit (verwacht 1 januari 2021)
Van toepassing op - Protocol 11001, par. 10.2, Eis 3b.5
Achtergrond wijziging: Corrigeren spelfout.
Wijziging van de tekstpassage, waarbij de onderscheiden teksten als volgt worden gewijzigd (aanvullingen onderstreept, verwijderde tekst doorgehaald): Protocol 11001, par. 10.2, Uitvoering Eis 3b.5, Toetsingskader, bolletje 5, Wijze van aanvullen van het boorgat met korrelvormig materiaal Als het boorgat met korrelvormig materiaal wordt aangevuld (zoals aanvulgrind of zwekkei <u>zweklei</u>), gelden de volgende eisen: [...].